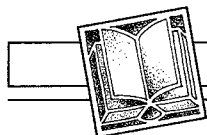

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

MEDITATIE

Jezus of Bar-abbas

"Welke van deze twee wilt gij, dat ik u zal loslaten? En zij zeiden: Bar-abbas".

Mattheüs 27 : 21.

Het is bekend hoe de Romeinse rechter Pilatus, overtuigd van Jezus' onschuld, vele wegen heeft gezocht om Jezus los te laten, doch tevens de Joden tot vriend te houden. Een der middelen door hem daartoe aangegrepen, was om Jezus te stellen tegenover Bar-abbas. De gelegenheid hiertoe vond hij in de gewoonte om op het feest een gevangene los te laten en zo plaatste hij het volk voor de ontzaggelijke keuze: Jezus of Bar-abbas. Deze Bar-abbas was een oproermaker en doodslager en hiertegenover werd de onschuldige Jezus gesteld.

De naam Bar-abbas betekent, zoon des vaders en hier stond dus de zoon van een menselijke vader tegenover de Zoon van de hemelse Vader. Tussen die beiden moest de keuze bepaald worden. En wat doen wij als wij kiezen moeten. Wij, die misschien even godsdienstig zijn als de joden in Jezus' dagen, maar van nature even verblind en even verhard. Wie kiezen wij? Jezus, de waarachtige Zoon Gods of Bar-abbas, de zoon der verderfenis? Maar wij hebben reeds gekozen. Wij kozen in het paradijs. Wij kozen de satan, de zoon der verderfenis en hierin gaan we voort, roepend met sprekende daden: Kruist Hem. Nooit en nimmer kunnen of willen we God of Jezus kiezen, maar verblind, verhard en verduisterd in ons verstand verwerpen we Hem, Die ons alleen redden en behouden kan. Neen, om Jezus te kiezen moeten wij bekend gemaakt worden

met de heilloze weg die we bewandelen, met onze staat des doods en des oordeels. Dan moeten we door God ontdekt worden en Jezus ons geopenbaard als de enige Middelaar. Bar-abbas was een moordenaar en oproermaker. Naar recht en weg was hij des doods schuldig. Doch deze Bar-abbas staat hier niet enkel als een persoon voor ons die een bijzondere plaats innam in de zaak van Jezus van Nazareth. Maar hij is tevens een zinnebeeld en type van het ganse menselijk geslacht, zoals het van God is afgevalen. Want was Bar-abbas schuldig aan oproer, wij niet minder. In het paradijs hebben we de wapens opgenomen tegen het wettig gezag. We hebben de allerhoogste Majesteit geschonden en ons de allerhoogste straf naar ziel en lichaam waardig gemaakt. Daarom zijn we begrepen onder het vonnis des doods, zijn we gebonden in de banden van de vloek der wet, gevangen in de kerker des satans en bewaard tot de dag des oordeels.

Aan Bar-abbas was in zijn kerker elk uitzicht op redding afgesneden. Aan vrijlating was voor hem niet te denken en evenmin aan een rechterlijke uitspraak welke daartoe zou kunnen leiden. Naar recht en wet moest Bar-abbas sterven. En niet minder dan de toestand van Bar-abbas was, is die van een ieder van ons. En dit leert Gods levendgemaakte volk verstaan. Ze zijn schuldig tegenover God. Met David gaan ze uitroepen: "Ik heb gedaan wat

kwaad was in Uw oog, dies ben ik Heere, Uw gramschap dubbel waardig. Ik erken mijn schuld, die U tot straf bewoog: Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig". De ziel wordt overreed van Gods heilig recht. O zeker, ze dorsten naar God, ze dorsten naar vrijheid, naar vrijlating uit hunne banden en voor en met God te wandelen in 't vrolijk levenslicht, maar wat hebben we te geven tot lossing van onze ziel. En hoe kan, zonder dat er iets bijkomt, een rechter ons genadigen, waar gerechtigheid en gerichte de vastigheid Zijns troons zijn. 't Was voor Bar-abbas wanhopig en hopeloos. En daar wil God de zondaar hebben. Daartoe worden alle wegen en middelen afgesneden. David zegt: "Toen alle hoop mij gans ontviel, en niemand zorgde voor mijn ziel; toen hebt Gij mijn pad gekend".

't Moet in onszelf een verloren zaak worden en dan wil God redding schenken, echter op een wijze waarop en waarbij wij er volkomen buiten vallen. Zonder zijn eigen toedoen, ja tegen alle berekening in breekt voor Bar-abbas plotseling een schemering van licht en redding door in zijn kernacht. Het wordt nu Jezus of Bar-abbas. En zou Jezus naar de gerichtsplaats gaan, dan wordt Bar-abbas vrij. Onze catechismus leert, dat God voldoening en betaling eist. Of door onszelf of door een ander. Er is nog een

INHOUD

	pag.
Meditatie:	
Jezus of Bar-abbas	1
Bijbelstudies:	
De bekering van de stokbewaarder (3) .	2
Brekende dijken (6)	3
De mentaliteit en onze jeugd... (2)	4
Uit vroegere jaren:	
"... de banden werden verbroken..."	6
Kerknieuws	6
Berichten	8
Predikbeurten	9

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: C.G. van Es,
Ronsseweg 527,
2803 ZJ Gouda,
tel. 0182-571292, fax 0182-533928.

Abonnementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk
aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor
abonnementsgelden: 64327.

Alle advertenties aan:

Administratie van de Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisoehof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker,
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abonnementsprijs
bij vooruitbetaling:

voor Nederland: f 24,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:
Amerika \$ 56,—, Canada \$ 68,—.
Zeepost:
Amerika \$ 49,—, Canada \$ 59,—.

Advertenties f 1,10 per mm.
Familieberichten f 0,85 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 17,5% btw.

Advertenties dienen uiterlijk
donderdagmorgen in bezit van de
administratie te zijn.

Faxberichten vrijdag voor 12 uur.
Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 12 uur (telefonisch).

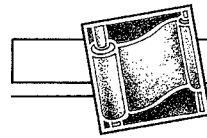
De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en van de ter recensie
aangeboden boeken.

weg n.l. als een ander, als Jezus voor ons betaalt. Als Hij onze straf draagt en in onze dood wil ingaan. O, welk een straal van redding valt er dan in onze kerkernacht. Dan mag er iets van gezien worden hoe redding nog mogelijk is als Jezus voor ons naar Golgotha gaat of is gegaan. Dan zijn zij, op-

roermakers en moordenaars van eigen leven, vrij. Echter dit te weten wordt de strijd voor Gods bekommerde en gebonden volk. Evenwel, verdrunken, houd moed. Jezus ging naar het kruis en Bar-abbas werd vrij.

Bennekom,

ds. A.F. Honkoop.

BIJBELSTUDIES

De bekering van de stokbewaarder

Hand. 16 : 16-34.

(3)

Alle zekerheden kwijt

Die stokbewaarder werd dus wakker vanwege de aardbeving, die alles deed beven. Wat is er toch door deze heiden heengegaan? Hij zal toch wel vaker een aardbeving hebben meegemaakt? Jawel, maar toen hij de aardbeving voelde, toen hij de geopende gevangenisdeuren zag, besefte hij, dat dit iets *bijzonders* was. Hij doorvoelde iets van de majesteit Gods in zijn ziel. En toen kwam er ook in zijn ziel een aardbeving. Hij verloor alle zelfbeheersing. En het ergste voor hem was, dat hij alle zekerheden kwijtraakte. Let er eens op, hoe hij de opdracht had ontvangen Paulus en Silas "zekerlijk" te bewaren (vers 23) en hoe hij vervolgens hun voeten "verzekerde" in de stok (vers 24). Steeds dat woord "zeker". En nu waren al die zekerheden van het ene op het andere moment weggefallen.

Zo gaat het als de Heere komt in Zijn majesteit. Dan vallen al onze zekerheden weg, zodat we geen grond onder onze voeten meer overhouden. We menen zoveel vastheden, zoveel zekerheden te hebben in ons leven: ons gezin, ons werk, onze godsdienst, onze vroomheid, enz. Maar als de Heere komt in Zijn majesteit, dan vallen al die zekerheden weg. Dan blaast de Heere alles omver. Dan blijven we als een naakt en hulpeloos mens over, als een ontredderd mens, zonder grond onder de voeten. We meenden zo vast te staan, maar dan vallen we. De stokbewaarder viel ook, en als God het niet verhoed had, was hij in zijn eigen zwaard gevallen.

Hij trok een zwaard

Toen alles om de stokbewaarder heen instortte, toen alle zekerheden wegvielen, zocht hij de dood. Het is bekend, dat zelfmoord in die tijd door de oude heidenen werd verheerlijkt. Bovendien zag deze man de gevangenisdeuren openstaan en daarom kon hij niet anders denken dan dat alle gevangenen ontsnapt waren. Een gevangenebewaarder stond in die tijd borg voor zijn gevangenen met zijn eigen leven. Daarom zag hij geen andere uitweg dan het zwaard. "En de stokbewaarder ... trok een zwaard, en zou zichzelf omgebracht hebben, menende, dat de gevangenen ontvloeden waren" (vers 27). Maar dat werd door de Heere verhinderd. De stokbewaarder hoorde immers bij de gekenden van eeuwigheid. Er zijn voorbeelden van kinderen van God, die geweldig werden aangevochten door de zonde van zelfmoord, maar die door de Heere daarvoor wonderlijk werden bewaard. We zullen overigens met de uiterste voorzichtigheid en teerheid over deze vreselijke zonde moeten spreken. De omstandigheden, die tot deze zonde leidden, kunnen zo verschillend zijn.

In ieder geval, toen de stokbewaarder zijn zwaard trok, klonk daar een stem uit die donkere gevangenis: "Doe uzelf geen kwaad, want wij zijn allen hier" (vers 28). Dat was de stem van Paulus. Dat moet wat voor de stokbewaarder zijn geweest, dat de zwaarst mishandelde gevangene zich bezorgd over hem toonde. Dat was *liefde*. Dat was beweging met de naaste. Dat was de praktijk van hetgeen Christus

Zelf gesproken had: "Maar Ik zeg u: Hebt uw vijanden lief; zegent ze, die u vervloeken; doet wel degenen, die u haten; en bidt voor degenen, die u geweld doen, en die u vervolgen" (Matth. 5 : 44). Hier mocht Paulus iets vertonen van de liefde en bewogenheid van Christus, Die voor de overtreders gebeden heeft. Het is die liefde, die het hart verbreekt en alle vijandschap doet smelten.

De roepstem van het Evangelie

"Doe uzelf geen kwaad". In dat woord van Paulus klonk de roepstem van het Evangelie door. Die roepstem komt ook tot ons. U doet uzelf kwaad als u onbekeerd doorleeft, als u niet wilt buigen voor God, als u de zonde en de wereld blijft liefhebben. U doet uzelf kwaad, want u bent op weg naar de eeuwige verlorenheid. Maar ook tot u komt de roepstem van het Evangelie: doe uzelf geen kwaad! Waarom zou u sterven? Waarom zou u verloren gaan? Doe uzelf geen kwaad, want de Heere heeft uw dodelijke dag nog niet begeerd. Hij zoekt uw ondergang niet. Val die God toch te voet. Smeek of Hij uw hoogmoed, uw eigenliefde, uw zondelust en uw vijandschap verbreken wil. Doe uzelf toch geen kwaad!

Niemand uit de gevangenis ontsnapt

Paulus voegde er nog aan toe: "Want wij zijn allen hier". Niemand van de gevangenen was dus ontsnapt. Waarom niet? Daar zijn verschillende verklaringen voor gegeven. We geloven, dat de Heere hen heeft weerhouden. Toen de stokbewaarder daarna licht geëist had, zag hij met zijn eigen ogen, dat inderdaad geen enkele gevangene was ontsnapt. Toen werd alles teveel voor hem, allereerst die aardbeving, vervolgens die geopende gevangenisdeuren en het woord van Paulus, tenslotte het feit dat geen enkele gevangene was ontsnapt. Vandaar dat hij daar bevend stond. Eerst beefde de aarde en nu beefde de stokbewaarder. "En als hij licht geëist had, sprong hij in, en werd zeer bevende, en viel voor Paulus en Silas neder aan de voeten" (vers 29). Hij werd dus "zeer bevende". De Schrift spreekt over een beven als *vrucht van het nieuwe leven*. Een beven voor God en Zijn Woord. Welnu, we geloven, dat deze man heeft gebeeft voor God en Zijn Woord. Er was een heilige huivering in zijn ziel gekomen vanwege de majesteit Gods, en tegelijk vertedering

vanwege die wonderlijke liefde, die sprak uit de woorden van Paulus. Zijn dat niet de eerste ritselingen van het nieuwe leven? Enerzijds die huivering vanwege de grootheid en heilige majesteit Gods, anderzijds die vertedering vanwege de goedertierenheden des Heeren, die het hart verbreken.

De vraag van de stokbewaarder

Hoe weten we, dat de stokbewaarder beefde voor God en Zijn Woord? Dat blijkt uit de vraag, die hij Paulus en Silas stelde: "Lieve heren, wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?" (vers 30). Zie daarin geen vraag om verlossing uit de tijdelijke nood, maar wel uit de *geestelijke nood*. Dat er bij de stokbewaarder geestelijke nood was blijkt wel uit het antwoord, dat Paulus hem gaf en waarin hij hem heenwees naar Christus. Voordat de stokbewaarder die vraag stelde, was hij eerst neergevallen aan hun voeten. Denk u zich dat eens in, een gevangenenbewaarder aan de voeten van zijn gevangene-

nen. Hier werden de rollen omgekeerd, want hier toonde Christus Zijn overwinning. De stokbewaarder viel neer aan hun voeten, want hij heeft het bijzondere gevoeld in het gedrag van deze beide gevangenen. Hij heeft gevoeld, dat zij dienstknechten waren van de Allerhoogste. Door voor hen neer te vallen, erkende hij hen als zijn meerderen. Alles heeft zo'n diepe indruk op hem gemaakt.

Deze man heeft het woord van Paulus gehoord. Verschillende verklaarders wijzen erop, dat de man ook wellicht al eerder iets van Paulus' prediking had opgevangen en de woorden van het waarzeggende meisje had gehoord, dat gezegd had, dat Paulus en Silas de weg der zaligheid verkondigden. Het is heel goed mogelijk, dat dit mede geleid heeft tot de vraag wat hij moest doen om zalig te worden.

(Wordt vervolgd)

Zeist,

ds. J.J. v. Eckevelde.

Brekende dijken

(6)

Tijdgebonden - tijdbetrokken

De kerkgeschiedenis is leerzaam. Tegelijkertijd is het helaas waar dat de kerkgeschiedenis ons leert dat men van de kerkgeschiedenis niets leert. Telkens doen zich immers dezelfde ontwikkelingen voor. Waar het schriftgezag - hoe voorzichtig en subtiel ook - wordt aangevochten, daar zal ook het *beroep* op de Schrift zijn kracht verliezen. Dat geldt in de geloofsleer, maar ook in de ethiek. Er is een wisselwerking: wie niet meer buigt voor het gezag van de Schrift, zal vraagtekens gaan zetten bij vele, vele onderdelen van de gereformeerde geloofsleer, maar hij zal ook anders gaan denken over de gereformeerde ethiek. Meestal ziet men zich dan eenzelfde ontwikkeling voltrekken. Er zijn schriftplaatsen, waar men "niets meer mee kan", zoals de uitdrukking luidt. Ik denk nu bijvoorbeeld aan de duidelijke wijze waarop de Schrift de homoseksuele praktijk afwijst. Men tracht dan de stelling te verdedigen dat de betreffende schriftplaatsen een andere betekenis hebben. De Bijbel zou slechts de uitspattingen veroordelen

die destijds verbonden waren aan de afgodische cultus. Homosexuele verhoudingen die gedragen worden door het beginsel 'in liefde trouw zijn', zouden door Gods Woord niet worden afgewezen. Komt men echter tot de overtuiging dat deze exegese niet houdbaar is, dan verklaart men de betreffende schriftplaatsen voor *tijdgebonden*. Wij zouden dan meer licht hebben dan Paulus - die tenslotte ook over slavernij anders dacht dan wij. Of - ik denk nu aan minder populaire teksten over de positie van de vrouw! - men wijst erop dat er ook nog *andere* teksten in de Bijbel staan!

In veel nieuwere publicaties komt men steeds weer het begrip *tijdgebondenheid* tegen. De Schrift zou zijn ontstaan in een zo heel andere cultuur als de onze! Er moet *vertolking* plaats hebben, zo zegt men, naar onze tijd. Ook hier is weer niet alles onwaar wat men beweert. Het zal waar zijn dat de tijd van de Bijbel een andere was dan de onze. Dat weet elk kind onder ons. Zeker is de Schrift *tijdbetrokken*. Onze huwelijksgebruiken zijn anders, ons

voedsel, ons drinken, onze schrijfgewoonten, onze woninginrichting - en zo zouden we verder kunnen gaan. Ieder zal dat erkennen. Maar dat mag het gezag van de Schrift op geen enkele wijze aantasten. De tijdbetrokkenheid van de Bijbel is door alle gereformeerde uitleggers erkend. Zij bogen echter onvoorwaardelijk voor de autoriteit van de Schrift in alle zaken van leer en leven. En dáár ligt de haarper in onze tijd.

Het overdragen van normen en waarden

Wij zijn aan het einde gekomen van onze serie artikelen over normen en waarden. Er is reden tot grote zorg. Het is te vrezen dat op velerlei gebied de dijken breken in ons land, buiten onze gezindte, maar óók daarbinnen. Opvattingen verschuiven, ook onder ons. Vele factoren zijn aan te wijzen die daaraan meewerken. We noemden reeds de moderne media: radio, TV, het Internet. De dingen komen in een stroomversnelling. Het gaat ook allemaal zo verschrikkelijk hard! Vroeger voltrokken de ontwikkelingen zich soms in een proces van eeuwen. Wie nú vijftig jaar oud is en terugdenkt aan de wereld van zijn jeugd, vraagt zich verbijsterd af waar het nog zal eindigen.

Grote zorg kan onze harten vervullen wanneer we denken aan onze jonge mensen, aan onze kinderen. Hoe zal het hen vergaan, nu álle dijken schijnen te breken? Er ligt een grote verantwoordelijkheid op de schouders van de oudere generatie, ook als het gaat om het overdragen van normen en waarden die ons door de Heilige Schrift worden geleerd en die tot het waardevolle eigene van de gereformeerde religie behoren. Dat overdragen heeft in de eerste plaats te geschieden door de ouders. Dan door de kerk. Tenslotte door de school. Het is heel opmerkelijk dat ons oude Doopformulier héél de opvoeding samenvat met één woord: *onderwijzen*. Dat onderwijs betreft de 'voorzeide leer'. Dat is de leer van de Schrift en van de belijdenis - zie maar de tweede doopvraag! Enkele dingen zou ik nog willen noemen die mij wezenlijk lijken voor het overdragen van normen en waarden:

1. Er dient in onze harten een diepe en levende eerbied te zijn voor de Heilige Schrift als het Woord van God. Ik

hoop in het bovenstaande te hebben aangetoond hoezeer het wegebbend besef van het gezag van de Schrift te maken heeft met het breken van de dijken op moreel gebied - in onze samenleving én in onze gezindte, breed en smal. Laten we trachten onze kinderen die eerbied voor het Woord van de levende God bij te brengen.

2. De inhoud van onze religie gaat niet op in de moraal! Iemand drukte het eens zo uit: het grote verschil tussen vele andere godsdiensten en geestestromingen enerzijds en het Evangelie anderzijds is dat andere religies leren hoe *slechte mensen beter* kunnen worden, maar dat het Evangelie leert hoe *dode mensen levend* kunnen worden. De goede schepping in de hof van Eden, de diepe zondeval, de totale doodsstaat waarin wij verzonken zijn, de weg der verlossing in Christus, de wedergeboorte... dat zijn de kernin-

houden van onze gereformeerde religie.

3. Tot die religie behoort zeker ook de vraag hoe wij *wandelen* moeten: wat de norm van ons leven dient te zijn en wat de daarachter liggende waarde is, ofwel: het *goed* dat het doel van ons handelen dient te zijn. We kunnen veel praten over normen en waarden. Maar wie beseffen mag dat Gods Woord de onwankelbare norm is waarnaar het leven moet worden gericht, en wie verstaan mag dat de ere Gods de hoogste waarde is die door ons moet worden gezocht en waarnaar ook al ons doen en laten beoordeeld zal worden, die zal van harte de waarheid beamen van de woorden van de oude Prediker: "Van alles wat gehoord is, is het einde van de zaak: vrees God, en houd Zijn geboden, want dit betaamt alle mensen" (Prediker 12 : 13).

Capelle aan den IJssel,
ds. A. Moerkerken.

De mentaliteit en onze jeugd...

(2)

Onze jongeren... anders?

We spreken nu over de mentaliteit van *onze jeugd*. Dan wil ik eerst met klem benadrukken dat er een overgroot deel van onze kinderen is, dat zich fijn, fatsoenlijk en positief gedraagt. Verreweg het grootste deel van onze schoolgaande jeugd! In het omgaan met jonge mensen blijven soms echter aangrijpende voorvallen wat langer op het netvlies achter. Zo tekent een voorval, van grove diefstal uit portemonnees en walkmans, zich bijzonder schril af tegen het zojuist genoemde. Er moet dan veel onderzoek plaatsvinden in de school. Intensieve gesprekken worden gevoerd. Het verschil tussen mijn en dijn wordt echt minder... En wat zullen we vertellen over het gedrag in de bus? Enkele weken geleden kregen we een brief van een vervoersmaatschappij die niet meer wilde rijden. Er is dan een mengeling van gevoelens: schaamte, teleurstelling, boosheid en verdriet. We citeren uit de brief: "De problemen waar we mee te maken hebben zijn... vechtpartijen, het vernielen van de busbekleding, verbuigen van rugleuningen, vuilniszak-

jes leegkiepen, gooien met aangebroken sinaasappelsap pakjes en het uitschelden van de chauffeurs." Ik durf dit alles haast niet te noemen. Maar het zijn wel *onze* kinderen...

Hoe komt het toch dat er zo weinig gezag meer is? Het negeren van het vijfde gebod maakt de aarde haast onbewoonbaar. De mens wenst geen gezag meer te aanvaarden. Terwijl Paulus in Romeinen 13 toch onomwonden die goddelijke ordening aangeeft: "Alle ziel zij de machten, over haar gesteld, onderworpen..." Hier past ook een kritische opmerking naar de ouders. Soms is de mentaliteit van de ouders echt teleurstellend. Zo belde mij pas een moeder op die de straf voor haar zoon in twijfel trok, omdat de docenten geen orde konden houden. Alsof het vijfde gebod alleen voor 'sterke' docenten geldt! God bekleedt allen die boven ons gesteld zijn met gezag. Ouders ondergraven dit gezag als ze het wangedrag van hun kind goedpraten omwille van de orde die een docent misschien nog niet heeft. Ik denk aan het gebeuren in

Bethel. Hoe vreselijk was het sterven van 42 kinderen. Zij aarden echter volkomen naar hun ouders. Ze zijn opgevoed zonder liefde en respect voor God en de gezagsdragers. Ze nemen het spreken van hun ouders over Elisa mee de straat op. Wie wind zaait zal storm oogsten! We moeten niet vergeten waar het ten diepste om gaat. Vader en moeder eren. Eren betekent: Van gewicht achten, van waarde achten, benaderen met eerbied en liefdevol respect. Eren betekent ook: hun onderwijs ter harte nemen. Liefde bewijzen is echter geen eenrichtingsverkeer, want liefde bewijzen is elkaar wederliefde bewijzen. God wil aan een onderworpen leven Zijn zegen geven. Wat jammer dat we in het leven van alle dag, in de kleine en grote dingen, zo vaak bemerken dat het beest naar de macht grijpt... De liefde van velen zal verkouden. Jongeren zullen tegen ouderen opstaan. Terwijl we weten en ook zien, dat de Heere op de naleving van dit vijfde gebod Zijn zegen en gunst wil geven. In dit verband is het goed te wijzen op massagedrag. Het vormen van grote groepen leidt vaak tot problemen. We bemerken dat er in fietsgroepen dingen gebeuren, die de enkeling alleen nooit gedaan zou hebben. Een massa jongeren, die op het veld in de pauze begint te jodelen, veroorzaakt soms voorvallen die in normale omstandigheden nooit gebeuren.

En wat moeten we zeggen over het godsdienstig leven van de jeugd? Hoe is het met hun persoonlijk bijbellezen en de eerbied onder ons voorlezen uit de Schrift? Bemerkt u een verschuiving in uw gezin en in de klas? Als er geen eerbied voor de Heere is, hoe zou er dan eerbied voor Zijn Woord en onder het aanroepen van Zijn Naam kunnen zijn? Het gevoel van het gewicht van de eeuwigheid wordt minder of is verdwenen en dan nemen andere belangen deze plaats in. Er ontstaat ook onder jongeren een bredere stroming die het menselijk activisme veel sterker wil benadrukken dan het goddelijk verkiezend welbehagen. Er liep ook (helaas) op onze school een jongen rond met een armbandje waarop de letters WWJD stonden. "What would Jesus do, wat zou Jezus gedaan hebben...?" Hij zei: "Als ik in trieste omstandigheden naar het bandje kijk, 'kick' ik weer op." Welke kant gaan we toch op met onze kinderen? Er zijn bedreigingen voor

de jeugd vanuit andere godsdienstige opvattingen. In de puberteit zoeken ze in vrijheid naar zekerheid. 't Is onze taak ze het goede voor te houden. Als ik met het oog op de godsdienstige opvoeding denk aan de jacht van de tijd en de onrust die er alom heerst, dan zou ik een aanbeveling willen doen. Vooral voor het luisteren tijdens de les, de catechisatie en kerkdienst. Kunnen wij nog rustig en geconcentreerd bepaalde zaken afhandelen? Het gaat alles even vluchtig. We moeten in ons onderwijs zoeken naar concentratie verhogende activiteiten. Terwijl we met de huidige onderwijsvernieuwing juist het tegengestelde bewerken. *Concentratiestoornis wordt het probleem van de toekomst.* We zullen lezen meer moeten stimuleren en onze kinderen leren om te gaan met de stilte... Het is goed als gezin meer de natuur in te trekken.

Wat nu... in 2000?

Moeten we na dit alles maar vol pessimisme eindigen? Is er dan alleen maar schaduw of zelfs nacht? Zijn er geen lichtpuntjes te melden? Jazeker... we mogen niet ontmoedigd het hoofd laten hangen. Ja maar, als we de balans op moeten maken, overheerst dan zorg of tevredenheid? Eerlijk gezegd ben ik dan wel eens bezet met bezorgdheid! Maar er zijn nog goede dingen. Ik noem de betrokkenheid van leerlingen bij het houden van een actie voor onze naaste. Wat zetten ze zich dan geweldig in. Sommigen hebben er alles voor over... In dit enthousiasme klopt het warme hart voor de naaste. Prachtmomenten in het schoolgebeuren. Er zijn gelukkig nog leerlingen, van wie je op basis van de levenshouding, de opmerkingen en vragen die gedaan worden, denkt: zou de vreze des Heeren erin geplant zijn? Die zomaar stil en onopvallend hun weg gaan. Soms zie je ze alleen, temidden van vele honderden, op het plein rondlopen. En als je dan vraagt waarom ze alleen willen zijn ... Ik denk dat we als opvoeders meer tijd moeten besteden aan de *gewetensvorming*. Maakt u het nog wel eens mee dat het geweten van een kind spreekt? Zelden! Het is verheugend *als* je dit nog merkt.

Ze kwam bij me. Het proefwerk was al weken geleden afgenomen. De cijfers stonden keurig op papier. Een pracht rapport. "Maar mijnheer, ik moet u iets vertellen... Want, als u me naar de Havo zou doen, dan... Dat cij-

fer bij wiskunde is eigenlijk niet eerlijk. Ik heb gepraat onder het proefwerk. Het kon bij die leraar en m'n vriendin en ik hebben dingen met elkaar besproken." Het geweten sprak nog. Gelukkig maar...! We ronden af. Wat nu? Ons gebed voor de kinderen en leerlingen zal intenser moeten worden. De Heere alleen kan geven dat we de nood van hun ziel echt aanvoelen. In de *Redelijke Godsdienst* schrijft Wilhelmus à Brakel over een ootmoedig smeken. "In het gezicht van des Heeren hoogheid en heerlijkheid past ons een eerbiedige gestalte. Al bidt men niet altijd uitdrukkelijk, zo moet nochtans het hart altijd bij God zijn, Hem voor ogen houden, met God wandelen: die gestalte zal telkens uitschietende gebeden opzenden..." Hier is sprake van een zuchten om het behoud van onze kinderen. In diezelfde *Redelijke Godsdienst* las ik over de ouders van Wilhelmus het volgende: "Die beginsels der genade en van des Heeren werk in hem, werden wonderlijk opgewakkerd door het heilig voorbeeld en de ernstige vermaningen van zijn vader en moeder. Hij verhaalde, hoe zijn moeder meermaalen hem gezegd had, dat zij zeer aanhoudend en gedurig worstelende voor hem in de gebeden was. Een echte Eunice, een Monnica! En insgelijks van zijn vader, dat hij hem toen hij te Leeuwarden op school ging 's maandags tot buiten het dorp uitleidde en dat hij daar dan bleef staan voor hem de Heere biddende en hem naogende zolang hij hem zien kon..." Als we zo onze kinderen 's morgens eens biddend mogen nastaren... Ik besluit met een gebed van de onderwijzer:

Maar ik, wie ben ik toch o Heer'
die kind'ren wel Uw wegen leer
maar zelf daar afdwaal keer op keer.

'k Vermeer hun kennis, ach mijn hand
beeft waar mijn lamp hen bijschijnt,
want
ik weet hoe zwak, hoe flauw hij
brandt.

En lief te hebben leer ik hen
Al wie ik als Uw scheps'len ken
Ik die zelf aller schuldenaar ben

Maar wilt Gij toch dat ik hen leid,
Heer', toon hen dan te allen tijd
Hoe zeer Gij Zelf mijn Helper zijt.

Barneveld,

A. Karens.

UIT VROEGERE JAREN

”... de banden werden verbroken...”

De Heere Jezus is in de omgeving van het meer van Galilea. Daar heeft men de Bergrede beluisterd. Daar zijn de zaligspreekingen voorgehouden. Daar hebben de scharen zich ontzet over Zijn leer. En daarna volgen de gebeurtenissen zich snel op. Een melaatse wordt gereinigd. Vervolgens wordt de knecht van de hoofdman over honderd genezen. Daarna de schoonmoeder van Petrus. Dus na de gesproken woorden zien we ook de wonderen en tekenen: een aaneenschakeling van de grote daden des Heeren. En de discipelen hebben alles gehoord en gezien. Ze mochten zich dag aan dag verblijden in Zijn gezegende tegenwoordigheid. Maar dan gaan ze met Jezus naar het meer. In opdracht van Hem steken ze af naar de overzijde. Het is bij het vallen van de avond en de dag is gedaald. Het is rustig in de natuur. En verder: de discipelen zijn verblijd en verwonderd over hetgeen ze gezien hebben van hun Meester. Daar gaan ze! Ze kennen de omstandigheden. Het is mooi weer. En Jezus is aan boord! Ze zullen voor Hem zorgdragen. En we gaan van kracht tot kracht steeds voort!

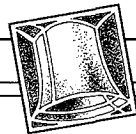
En dan? Dan gaat het allemaal heel anders. Want de Kerk wordt langs ontdekkende wegen geoefend en geleid in zelfkennis, Godskennis en Christus-kennis. Wat moeten ook de discipelen nog veel leren. Want ze kunnen met al hun goede bedoelingen en hun ijverige werkzaamheden de Heere geen dienst bewijzen. Ten diepste staan ze Hem met al hun doen en laten nog in de weg. Niet de discipelen zullen Hem dienen, maar de Heere zal de discipelen dienen. Hij is gekomen niet om gediend te worden, maar om te dienen. Nu gaat de Heere hen brengen op paden en wegen, die ze voorheen niet gekend hebben. Dat hebben ze niet kunnen bedenken en ook niet kunnen overzien. De discipelen krijgen les op de golven van het meer van Galilea. De storm steekt op. De golven gaan zich verheffen. Misschien is het ook wel zo in uw leven. Dat u onderwijs verkrijgt, niet zozeer in dagen van voorspoed, maar juist in dagen van te-

genspoed, van kruis en druk. De Kerk leert het meest als ze terecht komt bij de puinhopen van het leven. Waar ze met al datgene wat van hen is aan een einde komen in wegen van onmogelijkheid, beproevingen en bestrijdingen. Dan mag het geloof geoefend en gelouterd worden en de genade ootmoedig beleden. En dan mogen ze eindigen in het wonder, dat de Heere toch nog weer wil omzien naar mensen, die alles verzondigd hebben. Het zijn wonderlijke wegen: onderwijs in de duisternis van m'n bestaan. Lessen in de strijd van het leven.

Ik denk aan ds. W. den Hengst. Hij heeft een strijd moeten voeren op kerkelijk terrein. In de Gereformeerde Kerk te Veenendaal werd hij in het begin van de eeuw steeds meer een eening. Nadat de Heere ds. Den Hengst in 1909 hemels onderwijs had gegeven, kreeg hij in zijn kerkverband de strijd te voeren tegen de veronderstelde wedergeboorte en het verbonds-

matige denken en (zoals ds. Fransen het uitdrukte) het 'stoomgeloof' van zijn dagen: velen stuwden zichzelf door eigen krachten voort. Wat een lessen heeft hij in die strijd en in die storm opgedaan: lessen van zelfverloochening en Godsvertrouwen. Maar ook heeft hij gekend een zware zielestrijd. Dat was aan het einde van zijn leven. Zo heeft ds. Heikoop (toen nog student) hem aangetroffen enkele weken vòòr zijn dood, toen hij benauwd was naar ziel en lichaam. En de leermeester vroeg zijn student: 'Heikoop, noem mij eens het allerkleinste kenmerk van genade, want ik kan het niet meer onderscheiden. Zo kan ik niet sterven en God ontmoeten!' Toen is Heikoop op de knieën gevallen en heeft hij samen met die begaafde predikant geworsteld aan de troon der genade. En toen ook kwam de Heere over: 'Ik ben die God van Beth-El'. De banden werden verbroken. Toen bleek de rivier Gods vol waters te zijn. En toen maakte de Heere het waar: 'Ik zal Mijn hand tot de kleinen wenden'. Zo zal de Heere in het leven van de Zijnen steeds weer zorg dragen. Maar er is menigmaal wel wat voor nodig om ons klein te krijgen. Onderwijs in de strijd!

's-Gravenpolder, ds. J. Schipper.

KERKNIEUWS

Aangenomen:

naar Picture Butte (Canada): ds. P.L. Bazen, zendingspredikant van Grand Rapids-Beckwith Street (VS.), werkzaam in Bolivia.

Beroepen:

te Hilversum: ds. A. Schreuder te Beekbergen;
te Kapelle-Biezeling: ds. J.J. Tanis te Middelburg-Centrum;
te Puttershoek: ds. J.J. van Ekeveld te Zeist;
te Sint Annaland: ds. A.B. van der Heiden te Utrecht.

Bedankt:

voor Boskoop: ds. W. Visscher te Amersfoort;
voor Enkhuizen: ds. C.A. van Dieren te Stolwijk;
voor Gouda en voor De Valk-Weke-

rom: ds. P. Melis te Genemuiden;
voor Hoofddorp: ds. J.J. Tanis te Middelburg-Centrum;
voor Krabbendijke: ds. M. Karens te Werkendam;
voor Leerdam: ds. G.J.N. Moens te Goes;
voor Corsica, Fort Macleod, Lynden, Sheboygan i.c.m. Waupun, Sioux Center en Sunnyside: ds. P.L. Bazen.

WIJZIGINGEN

KERKELIJK JAARBOEK

Gemeente Enkhuizen

Met ingang van heden is scriba: J. Bart, Begoniastraat 22, 1602 XJ Enkhuizen, tel. 0228-315370 (blz. 158).

Gemeente Haarlem

Scriba: J.A. Versteeg, Muiderslotweg 77, 2026 AK Haarlem, tel. 023-5384272.

Regeling preekbeurten: G. van Dam,

MEDEDELING VAN HET DEPUTAATSCHAP BIJ DE HOGE OVERHEID

Bij brief van 3 januari 2000 is aan de kerkenraden mededeling gedaan van het voornemen van het deputaatschap bij de Hoge Overheid om ter gelegenheid van de parlementaire behandeling van de wetsvoorstellen tot openstelling van het huwelijk voor personen van hetzelfde geslacht en tot het scheppen van de mogelijkheid van adoptie door personen van hetzelfde geslacht de gemeenten te vragen een bidstond te houden, eventueel in samenwerking met andere gemeenten. In die brief heeft het deputaatschap de verwachting uitgesproken dat de parlementaire behandeling van die wetsvoorstellen D.V. eind april - begin mei van dit jaar zou zijn. Op dit moment blijkt echter dat die behandeling wel wat later in de tijd zal geschieden. Zoals het er nu naar uitziet, zal het - met het nodige voorbehoud - wel juni worden. Het deputaatschap meende er goed aan te doen de kerkenraden hiervan in kennis te stellen. Zodra meer bekend is zullen de kerkenraden worden geïnformeerd.

Kievitstraat 6, 2025 ZJ Haarlem, tel 023-5384232 (blz. 178).

Gemeente Oosterend (Texel)

Het nieuwe adres van de scriba is: Jac. Stark, Cor Bremerstraat 25, 1794 AX Oosterend NH. Telefoonnummer blijft hetzelfde. (zie blz. 241).

Gemeente Uddel

De nieuwe koster van de gemeente is thans: B. Vos, Elspeterweg 11, 3888 MS Uddel, tel. 0577-401642 (blz. 293).

AANGEPASTE KERKDIENST TE DIRKSLAND

D.V. zaterdag 25 maart 2000 aanvang 15.00 uur zal er in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Dirksland een aangepaste kerkdienst voor verstandelijk gehandicapten worden gehouden. Voorganger in deze dienst is ds. A.M. den Boer. Een ieder is hierbij van harte welkom, ongeacht tot welk kerkgenootschap men ook moge behoren.

AANGEPASTE KERKDIENST TE RIJSSSEN-NOORD

D.V. zal op zaterdag 1 april 2000, in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Rijssen-Noord, "Noorderkerk", een aangepaste kerkdienst worden gehouden voor mensen met een verstandelijke handicap. Aanvangstijd: 15.00 uur. In deze dienst hoopt voor te gaan ds. A. Schreuder van Beekbergen.

AANGEPASTE KERKDIENST TE NIEUW-BELJERLAND

D.V. zal er op zaterdag 1 april in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Nieuw-Beljerland een aangepaste kerkdienst worden gehouden voor mensen met een verstandelijke handicap. In deze dienst hoopt

voor te gaan dhr. D.W. Tuinier. Aanvang 15.00 uur. Ieder is deze middag hartelijk welkom.

VERSLAG bevestiging en intrede ds. J. de Pater in Aalburg

Het was op donderdag 2 december 1999 een blijde dag voor de Geref. Gemeente te Aalburg. Na een vacante periode van 12 jaar, mochten wij onze nieuwe predikant verwelkomen.

Om 2 uur ving de bevestigingsdienst aan, waarin de consulent ds. T.M. van Dijk voorging. De dienst werd begonnen met het zingen van Ps. 99 vers 1 en vervolgens werd gelezen uit de Dordtse Leerregels Hfdst. 1 artikel 3 en uit 2 Korinthe 5 vanaf het 11e t/m het 21e vers, waarna ds. Van Dijk voorging in gebed.

Na het zingen van Psalm 103 : 9 en 11 sprak hij o.m. het volgende: Gemeente van Aalburg het is voor u een blijde dag, als uw herder en leraar vanmiddag zal bevestigd worden. Wij waren zeer verblijd toen wij het bericht ontvingen dat het beroep door ds. De Pater naar Aalburg was aangenomen. Het is een groot voorrecht dat de Heere het hart van onze broeder heeft overwonnen en geneigd heeft om over te komen naar Aalburg om aldaar het Woord Gods te mogen bedienen, na zovele jaren de gemeente van Krabbendijke te hebben gediend. Nu mocht de Heere geven dat ge als een getrouw gezant mag prediken de rechtvaardige dat het hem wel zal gaan en de goddeloze dat het hem kwalijk zal gaan. Te mogen zijn een getrouw gezant van Christus en dat ge aan deze plaats twee wegen mag prediken. De Heere schenke daartoe getrouwheid.

Tot tekst nam ds. Van Dijk 2 Korinthe 5 het 20e vers: "Zo zijn wij dan gezanten van Christus wege, alsof God

door ons bade; wij bidden van Christus wege: Laat u met God verzoenen". Het thema was: "De bediening der verzoening" om achtereenvolgens stil te staan bij: 1e. door Christus verworven, 2e. door Gods knechten gepredikt en 3e. door Gods volk gekend. De prediking niet voor verloren engelen, maar voor mensenkinderen, voor verbondsbrekers, afwijkers, die hun vijandschap openbaren tegen God. De blijde boodschap gegeven in een verloren wereld, voor degenen die geschreven staan in het Boek des levens des Lams. Het is een voorrecht dat Gods knechten verwaardigd zijn dit evangelie der verzoening te prediken, als gezanten, ambassadeurs van de hemel, waarvan geldt: "Het is de Heere Die roept, Die zendt en Die ook Zijn knechten een boodschap geeft". Een gezant behartigt de belangen van zijn Zender en zoekt het goede voor het volk. Die prediking werkt een grote verantwoordelijkheid, want het zal zijn tot een reuke des levens ten leven of tot een reuke des doods ten dode. Wanneer we die boodschap verwerpen, verwerpen we niet Gods knecht, maar Hem die hem gezonden heeft. Het is nodig dit Woord der Verzoening voor eigen hart en leven te mogen kennen. Dan wordt Christus gekend in Zijn dierbaarheid, beminnelijkheid en noodzakelijkheid. Dit is het kennen van de bediening der Verzoening. Wat krijgt dit Woord dan veel waarde. Als uw leraar als een gezant van de hemel daarvan spreken mag, dan moge het zijn dat door zijn bediening vele parels gehecht mogen worden aan Jezus middelaarskroon.

Na het zingen van Ps. 68 : 17 en het lezen van het formulier tot bevestiging antwoordde ds. De Pater op de gestelde vragen "Ja, ik van ganser harte", waarna de bevestigiger de bevestigde predikant op hartelijke wijze heeft toegesproken.

Staande werd ds. De Pater toegezongen Psalm 20 : 1, na het verder lezen van het formulier werd de plechtigheid besloten met dankgebed en het zingen van Psalm 113 : 1.

De intrededienst werd begonnen met het zingen van Ps. 29 : 1. Gelezen werd uit de Dordtse Leerregels Hfdst. 1 art. 1 t/m 4 en Psalm 143, waarna ds. De Pater voorging in gebed. Na het zingen van Ps. 119 : 24 en 25 sprak ds. De Pater o.m. als volgt: Gemeente van Aalburg het is in Gods goedheid dat wij vanmiddag aan u werden verbonden. Toen er voor mij

geen weg overbleef, toen is waar geworden wat de Heere zegt "Mijn gedachten zijn hoger dan uw gedachten en Mijn wegen hoger dan uw wegen". Om opnieuw te mogen leren wat het is "Zelfs bij het naderen van de dood volkomen uitkomst geven" en dit opnieuw te beleven, dan blijft er maar een ding over en dat is verwondering, verootmoediging, dat God nog van mij afweet en nog een plaatsje geeft om te arbeiden. Dan is het ook mijn begeerte of het in Gods gunst mag zijn en dat de Heere onze eenvoudige arbeid in Aalburg zo wil zegenen zo dat zondaren worden toegebracht tot de Gemeente die zalig worden zal.

Ds. De Pater stond vervolgens stil bij de tekstwoorden uit Psalm 143 het 10e vers, het eerste gedeelte "Leer mij Uw welbehagen doen". Een ootmoedige bede van David. 1e. Een bede om onderwijs en 2e. met betrekking op het welbehagen des Heeren.

Niet alleen om het welbehagen te weten, maar om het welbehagen te mogen doen, voortkomend uit de liefde van het hart in een nauwe betrekking op de Heere. David, die als kind en knecht vraagt om onderwijs. Dan heb je eerst je onkunde beleefd, de dwaasheid van je hart, je geestelijke blindheid. Dat maakt een mens klein onder God. "Leer mij" is een gebed door het zaligmakend geloof. Er is een buigen onder de Heere, dan is het hart vervuld met liefde. Toen heeft David zijn gebed opgezonden tot de Heere, niet om Zijn Welbehagen te weten maar ook te doen.

Wat is het Welbehagen des Heeren? Het is God lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelf. Daar gaat Davids hart naar uit. Hij gaat vragen, wilt U het mij leren, anders leer ik het nooit. Want van nature zijn we geneigd God en onze naasten te haten. Maar toch is er die innerlijke betrekking op het Welbehagen Gods en daarom is er ook die begeerte naar onderwijs. Dit geldt ook de dienaren des Woords. Mocht deze begeerte veel ons deel zijn.

Na het zingen van Ps. 86 : 6 sprak ds. De Pater een dankwoord. "In de eerste plaats" zo sprak hij, "komt de Heere dank toe, die mij een plaats gaf in dit gewest. Dat de Heere het Zelf bevestigt". Verder sprak hij woorden van dank tot ds. Van Dijk, de gemeente van Aalburg, de classis en de burgerlijke overheid.

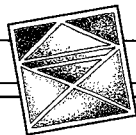
Na het zingen van Psalm 68 : 17 werd ds. De Pater toegesproken door ds. M.

Golverdingen namens de classis en particuliere synode en door wethouder H. Bouman namens de burgerlijke gemeente Aalburg.

Ouderling A. Rozendaal sprak namens de kerkenraad en de gemeente een hartelijk woord van welkom en

liet ds. De Pater als hun nieuwe herder en leraar staande toezingen Ps. 31 : 1: "Op U betrouw ik Heer der heren, op U gelijk 't betaamt".

Ds. De Pater dankte de sprekers voor hun woorden en eindigde met de zegen. H. Versteeg, scriba.

BERICHTEN

ISRAËL ZANGAVOND TE VEENENDAAL

Op D.V. 25 maart 2000 zal er een Israël zangavond worden gehouden t.b.v. het Deputaatschap Israël. Medewerking hieraan verlenen: het gemengd Sebakoer uit Krimpen aan den IJssel; het Gemengd koor "Met hart en stem" en het Jongerenkoor "Nova Cantica". Ds. C. Sonneveld houdt een korte meditatie. Aanvang 19.30 uur. Hartelijk welkom!

KOOR- EN SAMENZANGAVOND TE HARDINXVELD-GIESSENDAM

Op D.V. zaterdag 1 april 2000 zal er in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente, Buitendams 118 te Hardinxveld-Giessendam een koor- en samenzangavond gehouden worden t.b.v. het deputaatschap bijzondere noden. De opbrengst van de collecte is bestemd voor de hulpverlening in Zuid-Soedan. De leiding van de avond berust bij ouderling C. Egas. De volgende gemengde koren zullen hun medewerking verlenen: "A Capella" uit Yerseke, "Met hart en stem" uit Slikkerveer, "Canticum" uit Zwijndrecht en "Harpe Davids" uit Hardinxveld-Giessendam. Namens het deputaatschap bijzondere noden zal dhr. J. van Heteren een appèlwoord verzorgen. De avond begint om 19.30 uur. Iedereen is van harte welkom.

BERICHT VOOR KOSTERS

Er zijn nog enkele bundeltjes kosterervaringen over. Als u nog wilt bestellen, dan kunt u bellen naar nummer 055-5191198. Kustersreünie.

HELPENDE HANDEN BIJENKOMST VOOR MENSEN MET EEN LICHAAMELIJKE HANDICAP

De werkgroep lichamenlijk gehandicapten Centraal Nederland organiseert D.V. 8 april a.s. een bijeenkomst in de Gereformeerde Gemeente te Apeldoorn, Graaf van Lijndenlaan 9. Vanaf 10.00 uur ontvangst met koffie. Opening om 10.30 uur. Ds. J.S. van der Net zal een meditatie verzorgen. 's Middags zal boswachter Huttinga dia's vertonen over de natuur.

U kunt u telefonisch opgeven voor deze dag bij het Landelijk Bureau van Helpende Handen, telefoonnummer 0348-489970.

Uit het evenwicht raken. Dat kan ons allemaal overkomen. Soms is het dan nodig om tijdelijk in een andere omgeving te verblijven. Een plekje te hebben, waar je weer tot jezelf kunt komen.

Stichting OnderDak beschikt te Hendrik Ido Ambacht over een compleet ingericht woonhuis. Dat huis heeft, naast een gezamenlijke keuken en woonkamer, acht ingerichte eenpersoonskamers voor tijdelijke bewoning. Leden en doopleden van onze gemeenten, van 18 jaar en ouder, kunnen op deze voorziening een beroep doen. Vanzelfsprekend is uw privacy gewaarborgd.

Inlichtingen; telefoon 078-684 90 77. U kunt ook de folder 'Rustpunt' aanvragen.

Gewijzigde tijden

0800-0222334

uisterlijn

telefonische dienstverlening Gereformeerde Gemeente

Heb je niemand???.
Voor jongeren en ouderen een horend oor!!!

U kunt ons bellen:
- op maandag-, donderdag- en vrijdagavond van 19.00 - 22.30 uur;
- op dinsdagmorgen van 09.00 - 12.00 uur;
- op woensdag- en zaterdagmiddag van 13.30 - 17.00 uur.

LEDENVERGADERING HELPENDE HANDEN

Wij nodigen u uit om tijdens onze ledenvergadering D.V. 15 april 2000 met ons na te denken over de vraag hoe mensen met een handicap zelf keuzes kunnen maken, en waar de grenzen liggen. We zullen dat doen aan de hand van een inleiding door mevrouw A.E. 't Gilde-van Wijk, werkzaam in de zorg, over het thema: *Keuzevrijheid: wie kiest er?* Punten die in haar inleiding naar voren komen zijn: wat is kiezen, ook mensen met een handicap kunnen kiezen, wat zijn voorwaarden om te kiezen: heeft iemand de vaardigheden,

de mogelijkheden en de kans om te kiezen, hoe kun je iemand ondersteunen bij het maken van keuzes, welke keuzes zijn er mogelijk in de zorg voor mensen met een handicap.

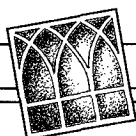
Na de lunchpauze gaan we in groepen uit een om met elkaar door te praten over het thema.

Voor kinderen is er een kinderprogramma. We hopen dat uw belangstelling gewekt is en dat we u ontmoeten in het Van Lodensteincollege te Amersfoort. Vanaf 9.45 uur staat de koffie klaar. Het ochtendgedeelte is van 10.15 uur tot 12.30 uur. Na de

lunchpauze begint het middagedeelte om 13.30 uur en dat zal omstreeks 15.30 uur zijn afgelopen.

Voor het bezoeken van deze vergadering kunt u zich telefonisch opgeven bij het secretariaat van het landelijk bureau, tel. 0348- 489970. U kunt dan doorgeven met hoeveel personen u gebruik wilt maken van een gratis lunch. U ontvangt het programma, de lijst met bestuurskandidaten en de routebeschrijving. Als u het op prijs stelt kunt u tegelijkertijd het jaarverslag en de jaarrekening en de statutenwijziging opvragen.

en 14.30 uur ds. Sonneveld; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. de Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Uddel 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Urk 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. A.B. v/d Heiden; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur leesdienst; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.00 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Werkendam 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Westzaan 18.30 uur dhr. Brugge; Woerden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Yerseke 9.30 en 14.00 en 18.00 uur dhr. Brugge; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. van Ekeveld; Zoetermeer 15.00 uur ds. van Dieren; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Zwolle 19.00 uur ds. Meeuse.

PREDIKBEURTEN

ZONDAG 26 MAART 2000

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Neele en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. de Pater; Aalst 14.30 uur ds. M. Karens; Alblasserdam 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. B. v/d Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Amsterdam-Noord 18.30 uur ds. Baan; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. v/d Net; Arnhem 10.00 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur leesdienst; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. Boogaard; Berkenwoude 9.45 uur ds. Paul en 14.30 uur ds. W.J. Karels; Bodegraven 10.00 en 18.30 uur ds. Bac; Boskoop 19.00 ds. F. Mulder; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur ds. Gunst en 19.00 uur ds. Schot; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; Deventer 10.00 en 18.00 uur ds. Kleppe; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. den Boer; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. Driessen; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Eindhoven 10.00 en 16.30 uur leesdienst (school, Van Lumeystraat 1, Best); Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Beens; Emmeloord 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. Vreugdenhil; Enkhuizen 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. W. Harinck; Enter 18.30 uur ds. Driessen; Ermelo 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Melis; Goes 10.00 en 18.00 uur ds. Moens en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. F. Mulder; 's-Gravenhage 10.00 (Zuid) en 16.30 uur (Centrum) ds. Zippo; 's-Gravenpolder 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. F. Harinck; Groningen 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hellevoetsluis 18.30 uur ds. P. Mulder; Hendrik Ido Ambacht 10.00 (H.D.) en 16.30 uur ds. Silfhout; Hilversum 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. Verweij; Houten 11.00 en 16.30 uur ds. C. Harinck; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Meeuse; Kapelle-Biezellinge 18.00 uur ds. Schipper; Kootwijkerbroek 10.00

en 19.00 uur ds. P. Blok; Kortgene 10.00 en 18.30 uur ds. Honkoop; Krabbendijke 14.30 uur ds. de Jongste; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Kruiningen 9.30 uur (H.A.) en 18.00 uur ds. v/d Poel en 14.00 uur leesdienst; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Leiderdorp 10.00 en 16.30 uur ds. van Krimpen; Lelystad 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Lelmer 19.00 uur dhr. de Wit; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Baan; Meliskerke 14.30 uur ds. Tanis; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Mijdrecht 19.00 uur ds. A.B. v/d Heiden; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Naaldwijk 19.00 uur ds. Zippo (Herv. Centrum De Kandelaar); Nieuw-Beijerland 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Vermeij; Nieuwerkerk ZLD 9.30 en 15.30 uur dhr. Tuinier; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Oosterend-Texel 10.00 en 16.00 uur ds. van Dijk; Oosterland 18.30 uur dhr. Tuinier; Oostkapelle 15.00 uur ds. Neele; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. J. Karens; Oud-Beijerland 15.00 uur ds. L. Blok; Poortugaal 9.30 en 16.30 uur ds. Mijnders; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. van Aalst; Rijssen-Noord 9.30 en 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 uur ds. Mol en 14.30 uur ds. Schreuder; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur ds. v/d Net; Rilland-Bath 14.00 uur ds. Hofman; Rotterdam-Alexanderpolder 16.00 uur ds. Gunst; Rotterdam-Centrum 10.00 en 17.00 uur ds. Baaijens; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. Schot; Rotterdam-Zuid 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. Golverdingen; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Scheveningen 17.00 uur ds. Paul; Soest 15.30 uur ds. Verweij; Spijkenisse 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; Sprang Capelle 15.00 uur ds. de Pater; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. van Dieren; Terneuzen 18.30 uur ds. van Gelder; Terwolde-De Vecht 9.30

DINSDAG 28 MAART 2000

Lisse 19.45 uur ds. Baan (bijbellezing); Naaldwijk 19.45 uur ds. Gunst (Herv. Centrum De Kandelaar); Ouddorp 19.30 uur ds. v/d Net; Scherpenisse 19.30 uur ds. J. Karels; Scheveningen 19.30 uur ds. van Ekeveld; Terwolde-De Vecht 19.30 uur ds. Mondria.

WOENSDAG 29 MAART 2000

Amsterdam-Noord 19.30 uur ds. Vermeij; Breda 15.00 en 19.30 uur ds. P. Mulder (biddag); Delft 14.30 en 19.30 uur ds. Zippo (biddag); Elspeet 19.30 uur ds. Verweij; Enter 19.30 uur ds. Hogchem; Hilversum 19.45 uur ds. M. Karens; Klaaswaal 19.30 uur dhr. Tuinier; Melissant 19.30 uur ds. Beens; Mijdrecht 19.30 uur ds. F. Harinck; Nieuwer ter Aa 19.30 uur ds. van Dieren; Poortugaal 19.30 uur ds. B. v/d Heiden; Poortvliet 19.30 uur ds. Neele; Puffershoek 19.30 uur dhr. Brugge; Rheden 19.30 uur ds. A.B. v/d Heiden; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. Kleppe; Sint Philipsland 19.30 uur ds. Beens; Spijkenisse 19.45 uur ds. Mondria; Stad a/h Haringvliet 19.30 uur ds. J. Karels; Westzaan 19.30 uur ds. van Ekeveld; Wierden 19.30 uur ds. Sonneveld.

DONDERDAG 30 MAART 2000

's-Gravenzande 19.45 uur ds. van Gelder; Hoogeveen 19.30 uur ds. Schreuder; Kortgene 19.30 uur ds. v/d Net; Nieuw-Beijerland 19.30 uur ds. Schipper; Nieuwerkerk ZLD 19.30 uur ds. A.B. v/d Heiden; Oosterland 19.30 uur ds. Beens; Rotterdam-Zuid 19.45 uur ds. Baan; Terneuzen 18.30 uur ds. P. Mulder.

VRIJDAG 31 MAART 2000

Den Helder 15.00 en 19.00 uur ds. van Dijk (biddag); Nieuw-Beijerland 14.45 uur ds. Vermeij (huw. bev.); Ouddorp 14.45 uur ds. Tanis (huw. bev.).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN
Alkmaar: Evangelist L. Versteeg; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur. Kerkgebouw "t Wuiver 2-a", Oudorp NH. gem. Alkmaar.

Amsterdam: Evangelist G. Baan; "Bij Simon de Looier", Looiersgracht 70; dienst iedere zondag om 10.30 uur.

Emmen: Evangelist C. van Drunen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur. Kerkgebouw Prinsesselaan 6^l, Emmen.

Leeuwarden: Evangelist G. van de Breevaart; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur in de kerk van de Zevende Dags Adventisten, Eeskwerd 1.

Merksem: Evangelist J. Witte; Prot. Kerk, Oude Barreelei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg: Evangelist H.J. v.d. Boogaart; Offenbachstraat 105-107; diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur. Bijbelstudie: iedere woensdagavond om 20.00 uur.

Te huur twee **KAMERS MET C.V.** voor meisjes (studerend) in vrijstaandhuis met HBO-studentes in Veenendaal (bij Ede). Gez. gebr. douche/keuken. f 360,-/390,- per maand incl. Tel. 0318-553939 of mobiel 0651-452338.

Ruim gelegen 6 en 8 pers. bungalows (3 sl.k., wasmachine) en 4/6 -pers. stacaravans (2 sl.k., douche). Bel voor de folder: **Bungalowpark De Verrassing**, Oosterend TEXEL, 0222 - 318391.

ADVERTENTIES

Gevr. per april of later: **flinke huish. hulp** voor maandagochtend en donderdag of vrijdagochtend.

Tel. 0317-616035.

HOTEL EUREKA, het hotel waar men vrienden maakt.

D.V. 22 april staan wij weer voor U klaar, met onze eerste verzorgde week, waarin we 4 bustochten en 1 boottocht organiseren.

Prijzen v.a. f 750,- p.p.week, alles incl.

Als U meer wilt weten over de reizen en prijzen, bel ons dan op telefoonno: **0314-651811**

Fam. v. Gent

Kilderseweg 2, 7038 BW Zeddum

ISRAËL IN OOST-EUROPA

Werk onder Joden in Israël en wereldwijd:

In Oost-Europa en Rusland wonen nog vele honderdduizenden Joden. Wij helpen de Messiasbelijdende gemeenten met Bijbels en goede lectuur.

Steun ons werk!

Maak uw gift over op giro 338952 of bank 461863723
Deputaatschap voor Israël van de Gereformeerde Gemeenten
Postbus 400, 3440 AK Woerden, tel. (0348) 489 929

Thema:
**Op eenzame posten...
... een zaak van ons allen!**

Presentatie en verkoop van het nieuwe boek "Ik heb nog andere schapen..." * Muzikale Intermezzo's door jeugdkoren uit Amersfoort en Barneveld * Afronding van de actie "Til mee aan Tilburg" * Boekentafel en materiaal voor (kinder) evangelisatiewerk

D.V. zat. 8 april te Amersfoort:

Landelijke Evangelisatie Middag

Hierbij nodigen wij u van harte uit de Landelijke Evangelisatiemiddag bij te wonen op D.V. zaterdag 8 april aanstaande in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Amersfoort, Waterdaal 1.

Het deputaatschap Evangelisatie wil met deze middag het werk van de evangelisten op hun posten dichterbij de mensen brengen.

Aanvang 14.00 uur, sluiting ca. 16.00 uur.

PROGRAMMA:

-Opening:

door ds. M.J. van Gelder, voorzitter deputaatschap

-Boek-presentatie:

van het nieuwe boek over de 6 evangelisatieposten, geschreven door dhr. Van 't Hul

- Lezing:

door dhr. Van 't Hul: "Onze evangelisatieposten" n.a.v. dit boek

- Lezing:

door evangelist Van den Boogaart "De praktijk van het evangelisatiewerk in Tilburg"

- Kinderverhaal:

door mevrouw Versteeg in een aparte zaal voor de kinderen

- Muzikale

Intermezzo's:

de jeugdkoren "Laus Deo" uit Amersfoort en "Zanglust" uit Barneveld o.l.v. Linda de Vaal zullen de lezingen afwisselen.

Tevens zal er een collecte gehouden worden voor de actie "Til mee aan Tilburg!"

- Sluiting:

door evangelist Van den Boogaart.

**Voor
kraamzorg
een goed
begin**

**RST:
kwaliteit in
uw gezin**

RST
Reformatische
Stichting Thuiszorg
Raadhuisplein 45 - Postbus 154 - 3770 AD Barneveld
Telefoon (0342) 42 23 24

Op 15 maart 2000 is een boek verschenen van ds. Van der Net met gehouden preken over de 7 kruiswoorden. Ds. Van der Net heeft het boek belangeloos ter beschikking gesteld ten behoeve van het nieuwe orgel van de Gereformeerde Gemeente van Apeldoorn. De lijdenstijd is een belangrijke tijd. Christus en Dien gekruisigd is toch het fundament van de hele Bijbel. Er zijn over de zeven kruiswoorden niet veel preken beschikbaar. Daarom verwachten wij veel interesse voor dit boek. Mede omdat er van ds. Van der Net tot op heden weinig beschikbaar is. Bestellingen kunnen gedaan worden bij P.A. Weststrate door per boek f 24,95 + f 5,- verzendkosten over te maken op girorekening 4453285 t.n.v. Orgelfonds Gereformeerde Gemeente Apeldoorn. Over grotere hoeveelheden of informatie tel. 055-3669836.

T.B.V. DE ZENDING zijn van de onderstaande predikanten de volgende preekcassettes te koop:

P. Blok - Mattheüs 27 : 31-32	A. Moerkerken - Mattheüs 14 : 24
C.A. van Dieren - 1 Johannes 4 : 9	G.J. van der Noort - Lukas 11 : 23-24
J. van Haaren - Johannes 15 : 16	C. Sonneveld - Jesaja 53 : 10.
J. Koster - Mattheüs 28 : 6	Andere preekcassettes mogen ook.

Deze 7 cassettes zijn helder en duidelijk opgenomen.

De prijs is slechts f 50,- franco thuis gestuurd.

Inl.: I. Bos, Leusbroekerweg 5, 3832 BG Leusden Zuid. Tel. 033-2862261. Dagelijks van 8 tot 22 uur. B.g.g. 033-46132429.

**BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM**
Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 482614 - Fax (0187) 484520

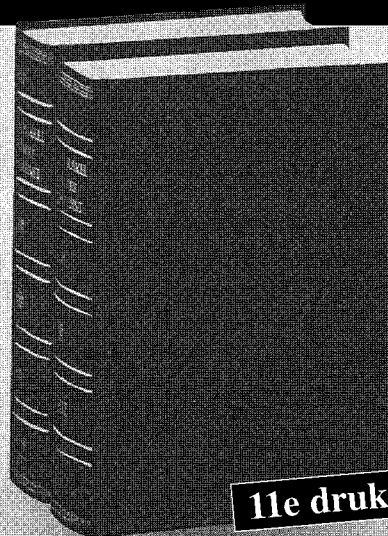
**begrafenisverzorging
T. den Hollander**

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam en omstreken.
Opbaar mogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.
Geen crematies.
Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010-460 05 09
Fax 010-435 79 12

**10e druk binnen 2 maanden uitverkocht!
Herdruk verschijnt medio april 2000**

DE REDELIJKE GODSDIENST Wilhelmus à Brakel

Binnenkort verschijnt opnieuw een herdruk van à Brakels standaardwerk "De Redelijke Godsdienst" waarin u o.a. een uiteenzetting aantreft van actuele zaken als verkiezing, wedergeboorte en geloof, maar ook Heilige Doop en Heilig Avondmaal worden op duidelijke wijze verklaard. Van Brakels boek kan gezegd worden: het veroudert nooit.

2 delen (2400 blz.)
een speciale prijs:

(na 15 april* geldt de normale verkoopprijs van f 245,00)

*Omdat we een groot aantal mensen hebben moeten teleurstellen, blijft de intekenprijs van f 195,- gehandhaafd tot 15 april 2000.

f 195.-

Zend mij direct na
verschijning.....ex.
van De Redelijke Godsdienst
van Wilhelmus à Brakel voor
de speciale prijs van **f195.-**

naam.....
adres.....
postcode.....
woonplaats.....
Telefoon.....

Dit bestelbiljet in open envelop
zonder postzegel zenden aan:

**BOEKHANDEL
GEBR. KOSTER**

Antwoordnr. 1052,
3770 VB Barneveld

**Uitgeverij - Boekhandel
Gebr. Koster**
Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
tel. (0342) 41 69 86

Stichting BKG.M. Reeds velen maakten gebruik van de bemiddeling voor Kraam- en/of Gezinszorg.

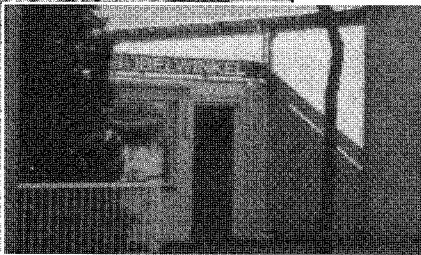
Heeft U Kraam- of Gezinszorg nodig en U bezit geen TV, bel dan gerust.

Stichting Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer, telefoon 0294 - 231145, Mevr. J. Meijer.

Til mee aan Tilburg!

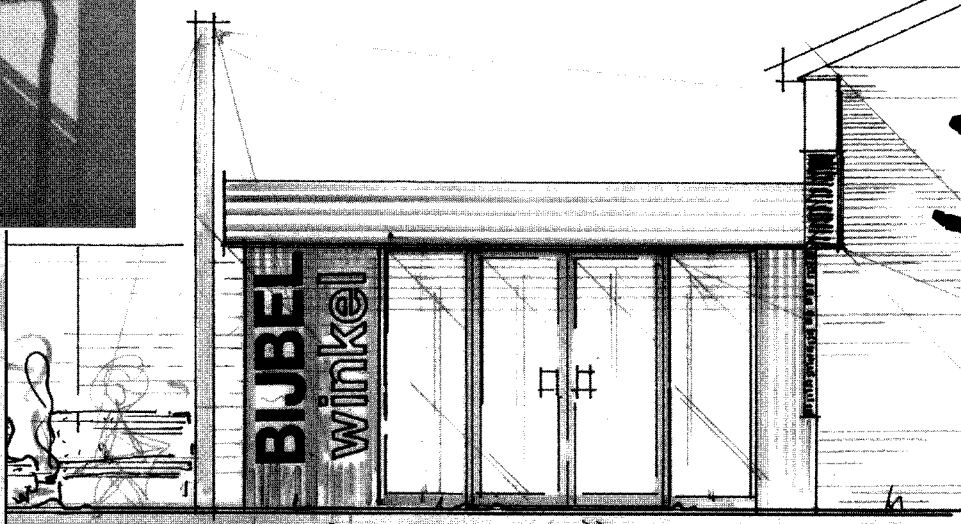
Laatste
vrijblijvende
oproep

*Helpt u mee deze nieuwe
bijbelwinkel in Tilburg
te verwezenlijken?*

Huidige exterieur...

Ontwerp aangepaste Bijbelwinkel/exterieur.

Eind vorig jaar startten we de actie "Til mee aan Tilburg" op. Een actie bedoeld om de Bijbelwinkel op de evangelisatiepost Tilburg qua in- en exterieur zodanig te vernieuwen, dat de winkel weer een aantrekkelijk inloophuis zal worden waar mensen makkelijk naar

binnenkomen en zich direct thuisvoelen. Het doet ons goed te vernemen hoeveel bereidwilligheid er in tijd en geld de afgelopen maanden is getoond. Maar we zijn er nog niet! Daarom willen wij vrijblijvend een dringende oproep doen of u uw steentje (opnieuw) zou willen bijdragen om evangelist Van den Boogaart een fijne werkplek te geven. Niet om hem, maar om de middelen

waar te nemen waarlangs het Woord uitgedragen mag en moet worden. Ook in een grote Roomse stad als Tilburg...

Evangelist Van den Boogaart spreekt jongeren aan op de kermis.

**Tilt u in deze laatste actieweken mee
aan Tilburg? Alvast hartelijk dank!**

D.V. za.
8 april Landelijke
Evang. Middag
Amersfoort!

GIRO 628 912

t.n.v. Penningmeester Evangelisatie,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden,
o.v.v. 'Actie Tilburg.'

Til mee aan Tilburg Actie